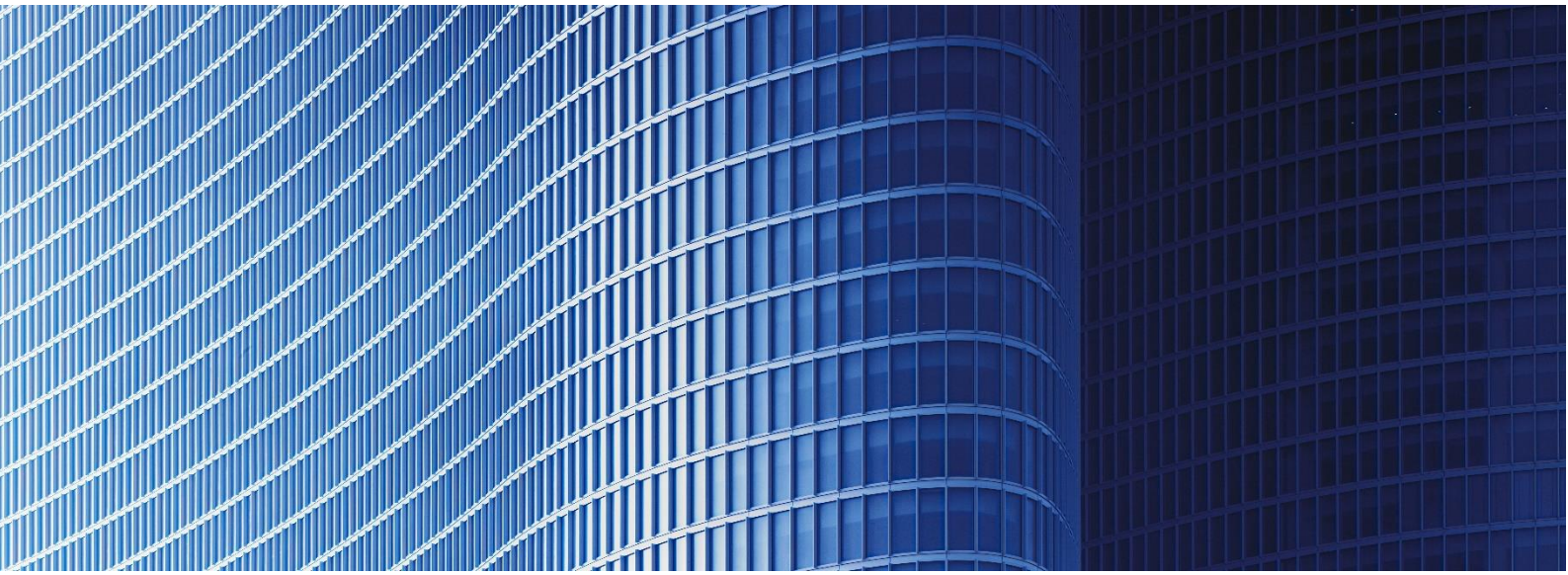

SİRKÜLER SAYI: 2026/171 **24.11.2026**

AR-GE/TASARIM İNDİRİMİ İLE TEKNOKENT KAZANÇ İSTİSNASI KAPSAMINDA YATIRIM YÜKÜMLÜLÜĞÜ VE SPK TARAFINDAN GÜNCELLENEN NİTELİKLİ YATIRIMCI ŞARTLARI

1. Giriş

5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge/tasarım indiriminden ve 4691 sayılı Kanun kapsamında teknokent kazanç istisnasından yararlanan şirketlerin, 5 milyon TL ve üzerinde yararlandıkları indirim ve istisna tutarlarının %3'ünü pasifte geçici bir hesaba aktarmaları ve bu tutarı, Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu (GSYF) paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına (GSYO) ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması suretiyle değerlendirmeleri gerekmektedir.

Ancak GSYO'na ve kuluçka merkezlerinde faaliyet gösteren girişimcilere doğrudan sermaye yatırımı yapılmasının gerektirdiği hukuki ve operasyonel süreçler nedeniyle, şirketler uygulamada yatırım yükümlülüklerini ağırlıklı olarak GSYF katılma payı satın alarak yerine getirmeyi tercih etmektedirler.

Bununla birlikte, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nun 26.10.2026 tarihli kararıyla nitelikli yatırımcı şartlarının önemli ölçüde ağırlaştırılması ve GSYF yatırımlarına yönelik önceki istisnanın kaldırılması, şirketlerin yaygın olarak tercih ettiği bu yatırım yönteminin kullanılmasını da güçleştirmiştir.

Bu çerçevede, 2025 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde 5 milyon TL ve üzerinde Ar-Ge/tasarım indirimi veya teknokent kazanç istisnasından yararlanan şirketlerin, indirim veya istisna tutarının %3'ünü (yıllık azami 100 milyon TL) 31.12.2026 tarihine kadar mevzuatta öngörülen yatırım araçlarına yönlendirmeleri gerektiği dikkate alınarak, güncel SPK düzenlemeleri ve yatırım yükümlülüğüne ilişkin açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

2. Yatırım Yükümlülüğünün Kapsamı, Hesaplanması ve Süresi

5746 sayılı Kanun'un 3. maddesinin on dördüncü fıkrası ile 4691 sayılı Kanun'un Ek 3. maddesinde düzenlenen yatırım yükümlülüğüne ilişkin parasal sınırlar, 31.12.2025 tarihli ve 10803 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yeniden belirlenmiştir.

01.01.2026 tarihinde yürürlüğe giren Karar uyarınca, yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim ve istisna tutarlarına ilişkin alt sınır 2 milyon TL'ndan 5 milyon TL'na yükseltilmiş, %3 oranı ve yıllık 100 milyon TL üst sınırı ise korunmuştur.

Bu kapsamda, 2025 hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamelerinde uygulanacak tutar ve oranlar aşağıdaki gibidir:

Kriter	5746 sayılı Kanun	4691 sayılı Kanun
Yararlanılan teşvik	Ar-Ge/tasarım indirimi	Teknokent kazanç istisnası
Yükümlülük alt sınırı	5.000.000 TL	5.000.000 TL
Pasifte geçici hesaba aktarılacak oran	%3	%3
Yıllık aktarım yükümlülüğünün üst sınırı	100.000.000 TL	100.000.000 TL
Yatırımın son tarihi	31.12.2026	31.12.2026

5746 sayılı Kanunun 3. Maddesinin on dördüncü fıkrası uyarınca, yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarı 5 milyon TL ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın %3'ü pasifte geçici bir hesaba aktarılır.

4691 sayılı Kanun'un Ek 3. maddesi uyarınca ise Geçici 2. madde kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançları tutarı 5 milyon TL ve üzerinde olan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın %3'ü pasifte geçici bir hesaba aktarılır.

Her iki kanunda da bu tutarın, geçici hesabın oluştuğu yılın sonuna kadar mevzuatta belirtilen yatırım araçlarına yönlendirilmesi şartı bulunmaktadır.

Dolayısıyla, 2025 hesap dönemine ilişkin indirim ve istisna tutarları üzerinden hesaplanan %3'lük yatırım yükümlülüğünün 31.12.2026 tarihine kadar yerine getirilmesi gerekmektedir.

3. SPK Tarafından Nitelikli Yatırımcı Şartlarında Yapılan Değişiklikler

SPK'nun 18.12.2025 tarihli ve 65/2354 sayılı İlke Kararı (i-SPK.37.7) ile GSYF ve gayrimenkul yatırım fonlarının (GYF) katılma paylarını satın alacak yatırımcılar açısından artırılan finansal tutarların uygulanmaması ve önceki finansal tutarların uygulanmasına devam edilmesi yönünde bir istisna getirilmişti.

SPK'nun 26.10.2026 tarihli ve 75/1899 sayılı İlke Kararı (i-SPK.37.10) ile talebe dayalı profesyonel müşteri kabulünde aranan finansal varlıklar toplamı 10 milyon TL'ndan 50 milyon TL'na yükseltilmiş, ayrıca profesyonel müşteri ve nitelikli yatırımcı statülerine ilişkin finansal kriterler yeniden belirlenmiştir. Böylece GSYF ve GYF katılma paylarını satın almak isteyen yatırımcılar da nitelikli yatırımcıların geneli için öngörülen güncel finansal kriterlere tabi hale gelmiştir.

Bununla birlikte, III-39.1 sayılı Tebliğ'in 31. maddesi kapsamında profesyonel müşteri olarak kabul edilen şirketlerin, güncel statü şartlarını sağlamaları ve gerekli tevsik işlemlerini gerçekleştirmeleri kaydıyla, ayrıca 50 milyon TL finansal varlık şartını karşılamaksızın nitelikli yatırımcı olarak GSYF katılma payı satın almaları mümkündür.

Diğer taraftan, SPK kararından önce mevzuatta yer alan finansal tutarlar nedeniyle **profesyonel müşteri** veya **nitelikli yatırımcı** sıfatını kazanmış olan yatırımcıların, güncel şartları sağladıklarını çalıştıkları yatırım kuruluşuna yazılı veya elektronik ortamda tevsik etmeleri gerekmektedir.

Aksi durumda, nitelikli yatırımcıların işlem yapabildikleri sermaye piyasası araçlarına sahip olan müşteriler, söz konusu araçlarda yalnızca satış yönünde emir verebileceklerdir.

Özetle, şirketlerin GSYF katılma payı satın alabilmeleri için mevzuatta öngörülen profesyonel müşteri şartlarını sağlamaları veya en az 50 milyon TL tutarında finansal varlığa sahip olduklarını tevsik ederek nitelikli yatırımcı statüsünü kazanmaları gerekmektedir. Bu şartları sağlamayan şirketlerin GSYF katılma payı satın almaları mümkün olmayacaktır.

4. Düzenlemenin Ar-Ge ve Teknokent Şirketlerine Etkisi

SPK tarafından yapılan değişiklikler, gerek 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge/tasarım indiriminden gerekse 4691 sayılı Kanun kapsamında teknokent kazanç istisnasından yararlanan şirketlerin yatırım yükümlülüklerini doğrudan etkilemektedir.

Özellikle güncel nitelikli yatırımcı kriterlerini karşılayamayan şirketlerin, GSYF katılma payı satın alarak yatırım yükümlülüklerini yerine getirmeleri mümkün olmayacaktır.

Bu şirketler açısından, mevzuatta alternatif olarak öngörülen girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak katılım sağlanması seçeneklerinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ancak söz konusu alternatiflerin uygun yatırımın belirlenmesi, hukuki ve mali incelemelerin gerçekleştirilmesi, sermaye katılımına ilişkin kararların alınması ve gerekli işlemlerin tamamlanmasını gerektirmesi nedeniyle kısa sürede uygulanmaları güçlük yaratabilmektedir.

Bu nedenle, 31.12.2026 tarihine kadar kalan süre dikkate alınarak, şirketlerin güncel nitelikli yatırımcı şartlarını sağlayıp sağlamadıklarını gecikmeksizin kontrol etmeleri ve gerekli yatırım işlemlerine yılın son günleri beklenmeden başlamaları önem taşımaktadır.

5. Yatırım Yükümlülüğünün Yerine Getirilmemesinin Vergisel Sonuçları

5746 sayılı Kanun'un 3. maddesinin on dördüncü fıkrası uyarınca, söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar mevzuatta öngörülen yatırım araçlarına aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın %20'si, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemeyecektir.

4691 sayılı Kanunun Ek 3. maddesi uyarınca ise söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançlar tutarının %20'si, ilgili yılda yararlanılan gelir ve kurumlar vergisi istisnasına konu edilemeyecektir.

Her iki kanunda da söz konusu tutarlar nedeniyle zamanında alınmayan vergilerin, vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edileceği hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla yatırım yükümlülüğünün yerine getirilmemesinin vergisel sonucu, yalnızca yatırıma yönlendirilmesi gereken %3'lük tutarla sınırlı olmayıp, yararlanılan Ar-Ge/tasarım indirimi veya teknokent kazanç istisnasının %20'sini etkilemektedir.

6. Değerlendirme ve Sonuç

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, 2025 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde 5 milyon TL ve üzerinde Ar-Ge/tasarım indirimi veya teknokent kazanç istisnasından yararlanan şirketlerin, %3'lük yatırım yükümlülüklerini gözden geçirmeleri, GSYF yatırımı açısından güncel **nitelikli yatırımcı** veya **profesyonel müşteri** şartlarını sağlayıp sağlamadıklarını ilgili yatırım kuruluşları nezdinde teyit etmeleri ve gerekli şartları karşılayamamaları halinde mevzuatta öngörülen alternatif yatırım yöntemlerini değerlendirmeleri önem taşımaktadır.

SPK tarafından nitelikli yatırımcı şartlarında yapılan değişiklikler ve 31.12.2026 tarihine kadar kalan süre dikkate alındığında, ilgili şirketlerin yatırım işlemlerine gecikmeksizin başlamalarını ve ilave vergi yüküyle karşılaşılmaması amacıyla gerekli kontrolleri gerçekleştirmelerini önemle hatırlatırız.

Saygılarımızla,

DENGE İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Forvis Mazars, Ortak

Tufan SEVİM
YMM
Forvis Mazars, Ortak